N°. 105 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Donderdag 3 Mei.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*,

Gelet op het besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Brabant*, van den 20sten April 1838 A, n°. 7., Afdeeling van Politie, (Provinciaal blad n°. 70), houdende kennisgeving van het door Zijne Majesteit bepaalde, dagelijks bekend worden tegemoetkoming, wegens aan de Boerderijen gestoorde Rundvee;

Brengen bij deze ter kennisse der Veehouders binnen deze Stad, dat bij het onverhoopt ontstaan der bedoelde Longziekte bij hun Rundvee, het in hun belang is, zich *dadelijk* ter Stads-Secretarij te informeren, hoedanig zij zich te dien aanzien hebben te gedragen, ten einde bij het sterven van dit Vee, of ook wanneer hetzelve ten gevolge dier ziekte moet worden gedood, niet verstoken te blijven van het genot der tegemoetkoming, waarop de eigenaars, welke zich volgens de verordeningen desgevorderd hebben gedragen, kunnen aanspraak maken.

Breda, den 30sten April 1838.

De ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 30sten April.

De afgevaardigden hebben heden over een ontwerp beraadslaagd strekkende om de wetten op de militaire pensioenen, ook op het korps der administratie-officieren toe te passen.

— De nieuwe Wurtembergsche *gezant*, de kolonel *Fleischmann*, heeft in een bijzonder gehoor zijne geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister, den Koning overhandigd.

— *Het Moniteur* behelst dezer dagen talrijke benoemingen in de orde der Eerelegioen.

— Te Brest heeft de Koning Willem zijn oud een aantal bezoeken gedaan. De scheepstimmerwerven, magazijnen, arsenaal, schouwburg, enz. zijn door hem bezocht geweest. Hij heeft ook een aantal bevorderingen in de mindere rangen gelast.

— De heer *Guizot* schijnt thans meer en meer als politiek schrijver te willen optreden. *La Revue Française* die met den eersten dezer moet verschijnen, zal van hem, naar men vernoemt, een nieuw artikel behelzen, 't welk den titel voert: *over den staat der zaken en van het gouvernement*. De heer *Guizot* betoogt daarin, naar men zegt, dat niemand over den tegenwoordigen staat van zaken tevreden is, noch bijzonder verbitterd, noch verschrikt. Zijn geheel betoog zoude voornamelijk strekken om aan te toonen, dat de staatkundige hartstogten uitgedoofd zijn, om voor eene algemeene onverschilligheid plaats te maken. Na in den loop van het stuk de partij die hij voorstaat, door hem gouvernementspartij genoemd, verdedigd en het tegenwoordig bestuur verweten te hebben, dat het door dezelfs toegevendheid het gezag had verzwakt, besluit de heer *Guizot* met te verklaren, dat men zich niet meer kan tevreden houden met een kabinet, dat niet dan van toegeven weet en zich gedurig slingeren laat; dat men behoort te hebben, of een kabinet dat kennelijk tot het linker- of tot het regter-centrum behoort, of uit deze beide deelen vereenigd, terwijl hij vermeent dat deze onderscheidene kabinetten niet alleen zouden kunnen gevormd worden, maar ook eene meerderheid voor een zekeren tijd en onder zekere voorwaarden, zouden kunnen verwerven.

— Te Bordeaux wil men, naar het voorbeeld van Marseille en Valenciennes, eene bank voor handel en nijverheid oprigten. Het kapitaal wilde men op 5 millioen fr. bepalen.

— Te Nantes heeft een ongeluk plaats gehad met eene nieuwe stoomboot van vier raderen, waarvan, nadat met het vaartuig den proeftogt was gedaan, en toen hetzelve reeds weder het anker op de reede had geworpen, het bovenstuk van een der ketels sprong, waardoor een aantal menschen gekwetst werden. De reden van het ongeluk was geheel onbekend.

— Uit Algiers schrijft men van den 21sten april, dat men er het bericht had bekomen van de bezetting van Blida door de franschen, Dezelve had plaats gehad ten gevolge eener beweging over de geheele linie. Van ieder kampement waren de troepen uitgetrokken, terwijl uit Algiers eenige troepen waren gezonden om de door het betrekken van de twee kampen ledig gebleven posten weder te bezetten.

— Het gouvernement heeft bevelen naar Bajonne gezonden om den spaanschen infant don *Francisco de Paula* met de eerbewijzen

eigenlijk toekomende te ontvangen. Deze prins heeft den 27sten April met zijne familie Madrid verlaten en wordt onder bescherming van een sterk escorte tot Santander begeleid, waar hij zich naar Italiën zoude inschepen. De reden van dezen spoedigen vertrek is in de laatste maanden zeer duidelijk gemeend geweest in de staatkundige woelingen te Madrid, welke de reden van 's Prinsen verwijdering ook mogt geweest zijn, de openbare rust en het gouvernement der koningin kunnen, naar men meent, niet dan daarbij winnen.

— Uit Spanje zijn heden nog geen nadere tijdingen. Het *Journal des Débats* zegt alleen, dat luidens alle correspondentien en brieven van de grenzen, de tewapenroeping van *Muragorri* als uitlokt moest aangemerkt worden.

— Ter beurze heeft de binnenlandsche rente zich op den koers van saterdag staande gehouden, doch zonder handel. Men verwachtte dat de op handen maandelijksche verevening rustig zoude afloopen; de speculanten verkeeren nog steeds in afwachting van het tot dat de 5 pCt. rente in de kamer te wachten staat. De notering was heden (30 *April*) 5 pCt. 107,65; 5 pCt. 80,60; Nap. r. 100,30; Sp. Aardoin 21⅜; Portugal 21¼; Rom. L. 105¼.

Duitschland.

FRANKFORT, den 29sten April.

De *Hamburger Correspondent* zegt dat, volgens eene bij het russische gezantschap te Berlijn ontvangen opgave, het gevolg der Keizerin van Rusland waarmede zij den 19den dezer in de pruissische hoofdstad zal aankomen, uit 160 personen zal bestaan. — Omtrent de komst des Keizers te Berlijn vernoemt men nog niets stelligs; men was echter van meening dat Z. M. zijne gewoonte om onverwachts ergens te verschijnen, ook weder dit maal zou volgen; en men zich dus spoedig na de aankomst der Keizerin, ook op die van haren gemaal moest bereid houden.

— Uit Königsberg schrijft men dat den 19den april het ijs in de rivier de Memel bij Tilse ter dikte van 18½ voet nog vastzat, zoo dat men zeer bevreesd was voor eene doorbraak van de polderdijken in den omtrek. Den 15den dezer maand was het ijs in het *Kurisch Haff* (een zeearm waarin de Memel zich ontlast) nog zoo sterk dat een voertuig met vier paarden bespannen over hetzelve was gereden.

— Volgens een bijzonder berigt uit Hannover waren er bij de hervatting van de zittingen der Staten, op den 23. dezer, slechts 29 leden der tweede kamer tegenwoordig geweest, zoo dat er geene besluiten hadden kunnen genomen worden, waartoe de aanwezigheid van ten minste 37 leden vereischt wordt. Den volgenden dag beliep het getal der aanwezigen 31, en het gerucht verspreidde zich, dat de Koning voornemens was, de vergadering te ontbinden en nieuwe verordeningen ten opzigte der kiesколlegien te maken.

— Volgens een berigt uit Baden Baden van den 26. april, wist men daar niets van een aangekondigd bezoek van doorluchtige personaadjen uit het Noorden van Europa; daarentegen verwachtte men er de Koningin-weduwe van Beijeren; en de Groothertoginweduwe *Stephanie*. Deze schoone badplaats zou voorts weder door een aantal russische familien gedurende het saizoen worden bezocht.

— Z. K. H. de groothertog van Baden heeft den staatsraad *Nebenius* benoemd tot zijnen minister van binnenlandsche zaken. — In bijna alle de Badensche steden van eenigen rang hebben zich vereenigingen gevormd met het doel om inzamelingen te doen voor de oprigting van een gedenkteeken voor den waardigen overleden minister *Ludwig Winter*. Verschillende dier vereenigingen zijn zelfs zamengesteld uit de heftigste oppositie in de Badensche kamer, de heeren *von Rotteck*, *v. Itzstein* en anderen.

— De uit Griekenland teruggekeerde graaf *von Saporta* is, naar men versekert, tot hofmaarschalk van den koning van Beijeren benoemd.

— De steden Pesth, Ofen en Gran hebben eene leening van drie millioen gulden c. m. (ƒ 5,600,000) met de Oostenrijksche bank aangegaan tegen eene rente van 2 ten honderd 'sjaars tot herstelling hunner talrijke ingestorte gebouwen; de teruggave hiervan moet in 15 jaren geschieden, te beginnen met het zesde jaar na de leening; de oostenrijksche regering heeft zich borg gesteld voor de teruggave. — Behalve dat men het bedrag dier leening veel te gering voor de behoefte acht, zag men ook reeds onoverkomelijke zwarigheden te gemoet in de gelijke verdeeling dier gelden.

— De Sardinische regering heeft aanzien handelhuis te Livorno en aan een te Florence derzelver toestemming verleend tot het gezamenlijk ontwerpen van een plan voor eenen ijzeren spoorweg tusschen die beide steden, welk plan uiterlijk den 30sten April

aan dezelve moest worden overgelegd. De kosten begrootte men reeds op omstreeks 30 millioen toskaansche lire.

— Den 23sten April is de stoomboot *Prinses Marianne*, op hare reis van Mainz naar Mannheim, in de nabijheid van laatstgenoemde stad vastgeraakt op eene zandplaat in den Rijn. Ondanks de aangebragte hulp, was het onmogelijk het gestrande vaartuig weder vlot te krijgen, en hetzelve zat den 25sten nog onbewegelijk. Men vreesde zeer, dat de Stoomboot-Maatschappij, indien het vaarwater op het bedoelde punt niet verbeterd wierd, de dienst op Mannheim zoude laten stilstaan en hare booten niet verder dan tot Worms zou laten opvaren.

— Uit Rome schrijft men van den 19den April: » De beide hoogleeraren *Braun* en *Elvenich*, die bijna een jaar zich ter zake van hunne aankleving der hermesiaansche leer alhier hebben opgehouden, zijn gisteren naar Duitschland teruggekeerd. Welligt worden hunne onderhandelingen aan het publiek bekend gemaakt. Wat deze mannen persoonlijk betreft, zoo mag gezegd worden dat zij door allen met wie zij in aanraking zijn geweest, met de meeste achting en onderscheiding behandeld zijn geworden."

De door den Pruissischen Kroonprins gedane aankoop van een gedeelte van het hertogelijk paleis *Caffarelli* op het Kapitool, welke door de pausselijke regering op grond dat zij zich het regt tot dien verkoop zelve voorbehield, vernietigd is en ten gevolge heeft gehad dat den hertog door die regering, huisgevangenis is opgelegd, — vormde het onderwerp van veler gesprekken te Rome. In gewone tijden, meende men, zou dit voorval van geen het minste belang geacht worden te zijn, maar bij de bestaande spanning tusschen Rome en het Berlijnsche hof, dacht men dat dezelve tot niets anders dan tot nieuwe onaangenaamheden zou kunnen aanleiding geven.

— In berigten uit Konstantinopel tot den 4den dezer wordt de vrees uitgedrukt, dat de laatste hervormings-maatregelen des Sultans een ongunstigen indruk op de bevolking zouden maken. Men was bedueht, dat bij de dweepzieke gevoelens, welke de muzelmannen steeds koesteren, de maatregel vooral der afschaffing van de waardigheid des grootviziers, met leede oogen zou worden aangezien. De Turken kunnen zich geen denkbeeld maken van de Porte, zonder die waardigheid, welke met vele andere beambten en betrekkingen in het naauwste verband staat, en men zag dus met gespannen verwachting te gemoet welke gevolgen hare afschaffing zou hebben.

— Volgens een berigt uit Triest van den 19den dezer, had *Mehemed-ali* den 20sten maart de lang voorgenomene reis van Kaïro naar Opper-Egijpte aanvaard. — Uit Syrie had men in Alexandrie het berigt ontvangen dat *Ibrahim*-pacha, aan het hoofd zijner troepen aan de opstandelingen eene gevoelige nederlaag toegebragt en den opstand der Druzen, van welken men zulke belangrijke uitkomsten verwachtte, nagenoeg geheel gedempt zou hebben.

Nederlanden.

BREDA, den 2den Mei.

Men schrijft ons van gisteren uit 's Gravenhage:

» Morgen (Woensdag) zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, uit deze residentie, naar Berlijn vertrekken.

» In deze stad is aangekomen de heer *S. Dedel*, Nederlandsch gezant aan het Groot-Brittannische hof, die zich eenigen tijd met verlof in deze residentie zal ophouden.

» Het heeft Z. M. behaagd in de regtbank van koophandel te Breda te benoemen: tot voorzitter, den heer *P. J. van den Goorbergh*; tot regters, de heeren *G. van Alphen* en *H. A. van Reuth*; tot regters-plaatsvervangers, de heeren *A. Loonen* en *C. Alphen*."

— Naar men uit Dusseldorf schrijft, had Z. K. H. de Erfprins *van Oranje*, den 27sten, met Z. K. H. Prins *Frederik* van Pruissen en deszelfs gemalin een feest bijgewoond, hetwelk door de stad gegeven werd om de terugkomst van genoemden Pruissischen Vorst, die een geruimen tijd van daar afwezig was geweest, te vieren.

— In een pruissisch dagblad leest men: » Naar wij van goeder hand vernemen is de meermalen in de dagbladen herhaalde bijzonderheid, dat Z. M. de Koning der Nederlanden aan zijne doorluchtige dochter, de Prinses *Marianne*, gemalin van Z. K. H. de Prins *Albert*, de landgoederen Kamenz en Heinrichau ten geschenke zou hebben gegeven, grootendeels onwaar. Die landgoederen behooren tot de nalatenschap van wijlen H. M. de Koningin der Nederlanden; Z. K. H. de Prins *Albert* heeft alleen het landgoed Kamenz geërfd; terwijl de heerlijkheden Heinrichau en Schönjohnsdorf aan Z. K. H. den Prins *van Oranje* zijn toegevallen."

— Uit Rome berigt men dat de van daar gemelde aankomst in die stad van H. D. H. Mevrouw de hertogin *Bernhard van Saxen-Weimar*, op eene dwaling had berust, en ontstaan was door de aankomst aldaar van eene russische vorstin.

— Gisteren morgen is de graaf *van Hardenberg* bij den Koning ten gehoore ontvangen, ter overhandiging aan Hoogstdenzelven van zijne geloofsbrieven al minister-resident van Zijne Majesteit den Koning van Hanover.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 21sten der vorige maand, is mr. *Hendrik Albertus Vinkens*, benoemd tot procureur bij de regtbank van eersten aanleg te Appingadam.

— Naar men vernoemt is, bij besluit van Z. M., de brik *Merkuur*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *Tuning*, bestemd om naar de Middellandsche zee te vertrekken.

— Door den minister van financien is ter algemeene kennis gebragt, dat de op gisteren (30 April) gedane inschrijvingen in de negotiatie tot regeldemaking van losrenten à 5 ten honderd, ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, volgens het berigt van den 11den dezer maand, te boven gaan het ter plaatsing aangeboden kapitaal; dat derhalve geene verdere inschrijvingen kunnen toegelaten worden, en dat nader, overeenkomstig het 5de en 6de artikel van genoemd berigt, zal worden bekend gemaakt, welk gedeelte van elk der op den eersten dag gedane inschrijvingen kan worden aangenomen.

— In de *Avondbode* leest men: » Sedert eenige dagen zijn alhier geruchten in omloop wegens eene verandering van ministerie, welke in verband zoude staan met de op handen zijnde organisatie van de regterlijke magt en de benoeming der leden van den Hoogen Raad. Wij maken van een en ander alleen als gerucht melding, zonder de echtheid daarvan te kunnen waarborgen."

— Uit Rotterdam schrijft men, dat de instructie van het bekende proces der Rotterdamsche commiesen en visiteurs, die zich in de uitoefening van hunne functien aan het te kort doen van 's lands schatkist zouden hebben schuldig gemaakt, thans is afgeloopen; en dat de processtukken betrekkelijk dit gewigtig regtsgeding naar den procureur-generaal zijn opgezonden.

— In *het Regt van Nederland* komt een verhaal voor van eenen moedwilligen doodslag in dronkenschap gepleegd, die wederom de onbetwistbare blijken draagt van de verschrikkelijke gevolgen dier ondeugd. Uit het deswege gevoerd regtsgeding, hetwelk onlangs voor het hof van assises te 's Hertogenbosch is behandeld, blijkt, dat de beschuldigde, *Alexander de Wijs*, 67 jaren oud, den 28. januarij jl. te Made, in deze provincie, zijne twee en seventigjarige vrouw, ten gevolge van oneenigheden en in het bijzijn van zijnen ongesteld te bed liggende zoon, met een groot mes zoodanig in de linker onderbuik getroffen heeft, dat zij weinige oogenblikken daarna den geest had gegeven. Het karakter van den beschuldigde, reeds zoo ongunstig in zijne gemeente bekend, heeft zich in de verhooren van den regter, zoo wel alwie de publieke terechtzittingen, nog op eene veel afschuwelijker wijze doen kennen; daar hij niet alleen de beschuldiging steeds op de meest ruwe wijze en in de onbeschoftste en hardvochtigste termen is van zich blijven afwijzen, maar, van het oogenblik van het gruwelijk af tot aan en na zijne veroordeeling, de verregaandste en stootendste onverschilligheid wegens zijne daad, zelfs bij het voor oogen houden van de gevorderdheid zijner jaren en der hemelsche regtvaardigheid, betoond heeft. In weerwil van eene kundige verdediging zijner zaak door zijnen advokaat, heeft het hof hem veroordeeld tot de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd en een confinement voor den tijd van vijftien jaren.

— Volgens eene door het provinciaal bestuurscollegie van Gelderland gedane opgave omtrent de bij hetzelve ingekomen gelden voor de slagtoffers van den jongsten watersnood in gemelde provincie, hebben dezelve tot dus verre reeds de som van ƒ 3,5[illegible] opgebragt.

— Ingevolge eene bekendmaking van wege de directie der Nederlandsche brandverzekerende maatschappij, gevestigd te [illegible], is de weledelgebor. heer *G. A. van Burmeveld*, heer van Meteren en Geldermalsen in eene den 28sten April gehoudene algemeene vergadering tot commissaris dier maatschappij, in plaats van den baron *van Brakel van Wadenoijen* benoemd. In dezelfde vergadering is de uitdeeling over 1837 bepaald op vier percent van het geïnvesteerde kapitaal.

— Uit Dusseldorp schrijft men dat de schippers *Theodorus* en *Arnold Werpas*, uit Dordrecht, de stuurman *Pieter Koppenhoffen* en de schippersknecht *Delath*, uit Dusseldorp, bij de plotselinge overstrooming van het Golzheimer eiland, op den 27sten februarij jl. het geluk hebben gehad van *zeven* kinderen die op het ijs speelden en met eene losgeraakte schol weggedreven waren, aan eenen dreigenden dood te redden, hebbende zij daarbij veel moed en voorzigtigheid getoond. De edele Hollanders, *Theodorus* en *Arnold Werpas*, hadden deswege geene premie begeerd; *Koppenhoffen* en *Delath* daarentegen hadden er eene van vijf dukaten ontvangen.

— De *Surinaamsche courant* van den [illegible] bevat de volgende bekendmaking der regering, dato den 17den gedagteekend: » Sedert eenige dagen alhier het gerucht loopende, dat er door Z. M. eene gunstige beschikking zoude zijn genomen ten aanzien van de particuliere West-Indische bank, waarvan echter tot heden niets aan het gouvernement-generaal bekend is, zoo wordt, ter geruststelling van het publiek, namens Z. Exc. den gouverneur-generaal geadverteerd, dat zoodra daaromtrent eenig officiel berigt zal zijn ingekomen, de vlag uit het gouvernementshuis zal worden geheschen."

Omtrent het geheim comité door de belgische vertegenwoordigers HH. maandag gehouden, verneemt de Brusselsche [illegible] het volgende:

» De kamerleden, over wier [illegible] geheim comité gevormd hebbende, is eerst tegen vijf uren gescheiden. Al de leden hebben eenparig de verontwaardiging aangegaan om over het bedjscoussieerde in deze lang geduurd hebbende zitting het volstrektste geheim te bewaren. Intusschen meenen wij te weten, dat de debatten, gelijk men zich verstellen moest, uitsluitend hebben geloopen over de zaak van Strasser, waaromtrent de minister van buitenlandsche zaken de bij hem ontvangene stukken heeft medegedeeld."

Het brusselsch handelsblad *le Commerce* zegt van zijnen kant, na het bovenstaande te hebben [illegible], het volgende:

» Wat ons aangaat, wij hebben vernomen dat het ministerie in het comité zeer bijzonderen [illegible] heeft gedaan over de gezindheid der vreemde kabinetten ten opzigte van België, en alhoewel de leden zich verbonden hebben om het stilzwijgen te bewaren,

zullen wij weldra vernemen wat de woorden *vernedering* en *schande* beteekenen, welke door leden die wegens hun patriotismus bekend zijn, herhaald werden.

» De heer *de Theux* heeft bij de vergadering voornamelijk aangehouden om het voorbeeld van de propaganda niet te volgen, in zaken die de rust van België en den vrede van Europa van zoo nabij betreffen."

De overige brusselsche bladen houden nog niets aangaande het geheim comité.

— De *Indépendant* zegt nog vernomen te hebben dat de kommanderende generaal in de vesting Luxemburg, de generaal *Dumoulin*, aan al de burgemeesters in den strategischen omtrek gelegen, eene circulaire heeft gericht, waarin verklaard wordt, dat elke handeling als die te Strasser (de planting van een vrijheidsboom en de belgische vlag) door hem zou aangemerkt worden als eene schending van het *status quo*. De burgemeesters waren voor de gevolgen verantwoordelijk. Wat men na dit berigt te denken heeft van een ander, door hetzelfde blad gegeven, dat sommige dorpen, zoo als Eich, Hollerigh en Hesperange, de belgische vlag geheschen hebben, zal, zoo het laatste echt is, nader moeten blijken.

— De heethoofden te Brussel schijnen van de stemming der gemoederen in de tegenwoordige oogenblikken gebruik te willen maken om het volk op te winden, om rust te verwekken en wederom tot revolutionnire tooneelen aan te zetten. In een groot lokaal nabij de oude graanmarkt te Brussel, werd maandag avond eene buitengewone bijeenkomst, in vergadering wederom door het volk gehouden, waarin over de uitvoering van de 24 artikelen en de schending van het grondgebied moest gehandeld worden. 5 à 600 personen waren daar bijeen, en, na een aantal aanspraken zoo in 't fransch als in het vlaamsch, werd een adres genomd: *van de Brabandsche patriotten aan hunne Luxemburger en Limburger vrienden en medeburgers*, waarin de laatstgenoemden de laatstgemelden aansporen, om met gewelt de afscheiding hunner gewesten te wederstaan, terwijl de Brabandsche broeders een corps van wapenen en verdediging tot derzelver ondersteuning zouden oprigten. Omstreeks negen ure in den avond vereenigde de vergadering zich in drieën en doorliep, door flambouwen voorafgegaan en met het uitrolde belgische vaandel, de voornaamste straten van Brussel, onder het zingen der *Brabançonne* en dergelijke liederen. De troep begaf zich vervolgens naar het zogenaamd Martelaarsplein en vervolgens, omstreeks elf ure, toen zij middels wel tot 12 à 1500 personen aangegroeid was, naar de Place Royale, waar dezelfde liederen rondom den vrijheidsboom herhaald werden. Het volk schijnt daarna uiteen te zijn gegaan. — Heden morgen had zich weder een deel volks in een openbaar lokaal vereenigd.

Van de zijde der militaire autoriteiten schijnt men gisteren avond bevel te hebben gegeven om de posten te verdubbelen, terwijl een deel der bezetting in de kasernen zou geconsigneerd geweest zijn.

— De belgische afgevaardigden hebben gisteren de aan de orde zijnde discussie over de regten van invoer van het buitenlandsch [illegible]

[illegible] den *Belge* gegeven [illegible] van den bisschop van Luik (*van Bommel*). De prelaat had deze stad niet verlaten.

— Ter beurze te Brussel voelde men weinig ongerustheid over de gevolgen van den volksoploop van den vorigen avond; alleen vreesde men, dat dergelijke vertooningen vele vreemdelingen zouden terughouden om met het aanstaand zomerseizoen zich te Brussel te vestigen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (1 *Mei*) waren genoteerd: Belg. 101¼; O. Met. 104; Sp. Ardoin, 18⅝, ½; Difered, 5⅞; Rom. L. 101; Certif. te Antw 100; *Braz.* 77¼. — Wissels, op Amst. en Rott. ⅜ pCt. v. pap.

Volgens berigten uit Londen van den 28sten des avonds, zou er gedacht worden aan een uitstel der krooning van H. M. koningin *Victoria* tot in de eerste dagen van Augustus, daar men van meening was geworden dat deze plegtigheid niet voegzaam op den verjaardag van den dood van *George IV* kon plaats hebben, altemedt dat de zitting der kamers alvorens moest zijn afgeloopen. — De oorzake was, dat er tusschen H. M. en den minister *Melbourne* verschil ontstaan zou zijn over de benoeming van eenige hofbetrekkingen der kooning. — De heer *Dedel*, minister van Z. M. den koning der Nederlanden, had een verlof van drie weken bekomen.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Aan de hoogeschool te *Giessen* is, in de plaats van den overleden hoogleeraar in de natuurkunde, G. S. Schmidt, benoemd de leeraar aan de polytechnische school te *Kassel*, Dr. Buff. — In de eerste zitting na de Paaschfeest-dagen heeft de Wurtembergsche minister van binnenlandsche zaken, in de tweede staatskamer, een ontwerp van wet tegen den nadruk ingediend, hetwelk alle opmerking verdient, omdat de geest waarin dit ontwerp gesteld is merkelijk afwijkt of in strijd is met de beginselen die thans in aanmerking komen bij het vaststellen van wettelijke bepalingen op het stuk van [illegible] In den laatsten tijd heeft gemeend te moeten voorslaan [illegible] vermelde de minister de aanleiding van dit ontwerp deed voorafgaan, verklaarde hij uitdrukkelijk, dat hij geen letterkundig eigendom erkende; dat hij voor diegenen welke hunne gedachten openbaar maakten, geen monopolie wilde vestigen, en dat eene tijdelijke bescherming tegen den nadruk slechts onder den titel van aanmoediging kon verleend worden, even als men patenten tot aanmoediging van nijverheid en uitvindingen verleende. Het onderscheid tusschen het onderhavig ontwerp en andere, bijv. het pruissische, blijkt voorts daaruit, dat hier aan de letterkundige en kunstvoortbrengselen, zonder achtgeving, of de auteurs nog in leven of overleden zijn, slechts gedurende twintig jaren na de eerste verschijning bescherming wordt verleend, terwijl de pruissische wet de bescherming tot dertig jaren na den dood des schrijvers of vervaardigers uitstrekt. Men had in *Wurtemberg* verwacht, dat het bestuur zich aan de bestaande bepalingen opzigtelijk den nadruk zou hebben gehouden, of toegegeven hebben aan het verlangen der standen, met betrekking tot de besluiten der bondsvergadering en het voorbeeld van andere staten. Het bestuur schijnt nu een middenweg te zijn ingeslagen, die, naar men vermoedt, niemand voldoen zal. — Te *Heidelberg* zal den 6den Junij aanstaande, ter gelegenheid van het jaarfeest der groothertogin van *Baden*, op de slotruine, een muzijkfeest gehouden en het oratorium *Paulus* van Mendelssohn Bartholdy, uitgevoerd worden. — Het te *Frankfort* op den 15den ll., in de St. Catharinakerk opgevoerde oratorium, ten behoeve der ongelukkige bewoners van *Peath*, heeft zuiver opgebragt de som van 4,822 fl.

Rusland. — Op den 22sten Maart had te *St. Petersburg* de plegtige installatie plaats van de keizerlijke universiteit in het voormalig gebouw *der twaalf Collegien*. De plegtigheid werd door den minister voor het openbaar onderwijs en eene talrijke vergadering bijgewoond. De rector der hoogeschool las in de groote gehoorzaal een verslag voor, over de vestiging en voortgaande toeneming der keizerlijke St. Peterburgsche universiteit, welk verslag tot vele belangrijke opmerkingen en vergelijkingen aanleiding gaf. Tegen het einde der regering van Catharina II telde men in *Rusland* 250 openbare gestichten van onderwijs; onder Alexander steeg dit getal tot 1200, en tegenwoordig bedraagt hetzelve 1744; onder Catharina telde men 500 onderwijzers, onder Alexander 3,500, en thans meer dan 6,000. Wat de Petersburger universiteit aanbelangt, het getal der studerenden is sedert hare stichting, in het jaar 1819, van 48 tot 352 gestegen. Nadat er vooris van de ontvangene prijsbeantwoordingen eene was bekroond, werden de namen der nieuw benoemde eerleden gelezen; daaronder behoorden de stedehouder van *Polen*, vorst Paskewitz, en de graaf Woronzoff.

Egypte. — In de Londensche *Morning Chronicle* las men dezer dagen hoofdzakelijk het volgende: Waren de monumenten van het oude *Egypte* niet zoo talrijk en wegens hunne grootte onvergankelijk, geen derzelve ware verschoond gebleven van de schendende hand der fanatieke volken, gelijk de *Persen* en *Saracenen*, en later van de reizigers, die van tijd tot tijd door het *Nijldal* trokken. Sedert de prachtige overblijfselen niet meer door vreemde veroveraars verminkt worden, doen geheele scharen Europesche reizigers al wat in hun vermogen is, om te vernietigen hetgeen duizend of veertig eeuwen gespaard hebben. Naauwelijks ziet men ergens eene zuil, een tempel, een gedenkstuk, waaraan zulk een kunstvernieler zijne schendende hand niet gehad heeft. Het schoone graf van Osiris, 't welk Belzoni opende, is thans bijna een puinhoop; niemand heeft meêdoogenloozer omvergehaald, dan Champollion zelf, trots alle zijne voorgewende vereering van Egyptische oudheid en zijne geroemde verdiensten over de ontcijfering der hierogliphen. Een Duitsch vorst (waarschijnlijk vorst Puckler Muskau) hield het voor iets zeer fraais zijnen hoogadellijken naam met groote zwarte letters op de groote sarcophaag van Ramasis V te schrijven. Onze britsche schrandere bollen hebben het smaakvol en edel gevonden de witte marmerwanden des tempels van *Phila*, als hunne hulde aan klassische navorsching en als eene soort van merkteeken, te bekladden, enz. Het verval van eenige der merkwaardigste overblijfselen van Egyptische oudheid werd reeds voor lang door nadenkende reizigers met schaamte en leedwezen aanschouwd, en reeds menige vruchteloze wensch ging er op, dat toch iets tot behoud mogt gedaan worden. Sedert slechts weinige jaren zijn eenige der belangrijkste en oudste werken van bouwkunde, zoosls de tempels van *Abydos* en *Hermopolis* geheel ingestort, zoodat de plaats waar zij stonden naauwelijks meer kenbaar is. Eindelijk is de opmerkzaamheid van den Pacha op deze aangelegenheid gevestigd geworden, en heeft hij aan Dr. Bowring het aanzoek gedaan om een plan te ontwerpen voor het behoud der nog overige gedenkstukken, alsmede tot voortzetting der ontdekkingen en tot de oprigting van een Egyptisch Museum van oudheden te *Cairo*. Op Dr. Bowring's raad, heeft de onderkoning in zijne hoofdstad eene permanente commissie benoemd, bestaande uit de voornaamste ministers, de generaal-consuls van *Engeland*, *Frankrijk*, *Oostenrijk* en *Rusland*, de presidenten en den secretaris van het Egyptisch genootschap en eenige andere bekwame mannen, aan wie de zorg over de Egyptische oudheden zal worden toevertrouwd. Tot derzelver beschikking is eene jaarlijksche som gesteld, om opzieners over de onderscheidene tempels, graven en andere kunstwerken aan te stellen, nieuwe nasporingen te doen en personen te bezoldigen, die van tijd tot tijd rapporten over den toestand der oudheden zullen uitbrengen. Geen antiek monument mag voortaan zonder de toestemming dier commissie weggenomen worden, geene opgravingen zullen voortaan buiten hare toestemming worden gedaan. Zij zal de nasporingen der geleerden en nieuwsgierigen, welke *Egypte* bezoeken, gemakkelijk, en die der geleerden welke de reis naar *Egypte* niet kunnen doen, door mededeelingen behulpzaam zijn. Zoo zal, hoopt men, een einde gemaakt zijn aan de vernieling die aan den eenen kant de onwetendheid en geldzucht der boeren,

aan den anderen kant het zelfzuchtig vandalismus der reizigers te lang straffeloos voortzette."

FRANKRIJK. — Het bestuur der stad *Parijs* en dat der hospitalen van de hoofdstad, voor eenige maanden de vergunning verkregen hebbende, om het stoffelijk overschot van den menschlievenden DE MONTYON van het kerkhof *Vaurigard* te brengen naar het *Hôtel-Dieu*, om aldaar onder het portiek van het gebouw, aan den voet van MONTYON's standbeeld, te worden neergelegd, had deze plegtigheid, op den 25sten ll. plaats; dezelve was door den generalen raad der hospitalen, de fransche Akademie en de Akademie der Wetenschappen gevolgd. Door den prefect van het Seine-departement, den heer RAMBUTEAU, en de heeren BERARTE en BROCHANT, leden der Akademien, werden daarbij gepaste aanspraken gedaan. — De nog steeds zoo achterlijke toestand van den landbouw in *Frankrijk* heeft de minister van openbare werken MARTIN *du Nord*, er op bedacht gemaakt, om een aantal prijzen uit te loven voor de zamenstelling der best gekeurde landbouwkundige handboeken of *Manuels*, ten dienste der lagere scholen, om daardoor de wetenschappelijke kennis van den landbouw onder het algemeen meer te verspreiden, naardien men aan de geringe kennis van de landlieden in *Frankrijk*, ook den weinig gevorderden staat van den landbouw, bij andere landen vergeleken, toeschrijft. Op den 22sten ll. had er eene vergadering plaats van de koninklijke Maatschappij van landbouw, onder voorzitting van den genoemden minister, ter beoordeeling der vijf en veertig ingekomene verhandelingen. De prijzen, ieder van 1000 fr., werden toegekend aan de heeren V. RANDU, STOLTZ en GOSSE, de zoon, voor hunne ingezondene stukken, terwijl de pogingen van twee andere mededingers met eenen gouden eerepenning beloond werden. — Een jong kunstenaar te *Valenciennes* arbeidt tegenwoordig aan een werk, hetwelk waarschijnlijk de aandacht van de beminnaars der geschiedenis en der oudheidkunde moet trekken. De kerkelijke of godsdienstige geschiedenis van die stad is in handschrift in de Bibliotheek van *Valenciennes* voorhanden, zijnde beschreven door zekeren SIMON LEBOUC, terwijl een tweede handschrift van denzelfden auteur in de Bibliotheek van KAMERIJK gevonden is, de burgerlijke geschiedenis behandelende. Beide deze Mss., maar namentlijk dat van *Valenciennes*, bevatten een aantal prentverbeeldingen en teekeningen met de pen vervaardigd, kerken, kloosters en dergelijke gestichten voorstellende, welke in de omwenteling van 1789 verdwenen, of waarvan slechts geschondene overblijfselen bestaan. Van deze gebouwen wil de geachte kunstenaar thans lithographische platen vervaardigen, met opheldering uit de handschriften getrokken, en met de overblijfselen, zooals deze zich thans voordoen, vergeleken. — De heer LAMARTINE wordt gezegd thans aan een groot dichtstuk te arbeiden, waarin hij de laatste dagen der oude wereld zoude bezingen. Daar hij het Heilige Land bezocht en met eigen oogen het Arabisch Nomaden-leven zag, ziet men iets zeer belangrijks te gemoet, onder anderen de schildering van het leven der Arabische Patriarchen. Voor het overige schijnt er van het dichtstuk nog weinig bekend. — De bekende dichter MERY arbeidt thans aan een gedicht, waarvan JEANNE D'ARC de heldin is. Hij schijnt de eer der Orleansche maagd te willen handhaven tegen den blaam door VOLTAIRE's *Pucelle* op dezelve geworpen. — Een bekende schilderij, koopman *Parijs*, de heer COUSIN, kocht in de maand 1837, bij den verkoop der nalatenschap van den hertog DE MAILLÉ, eene schilderij voorstellende *Johannes in de woestijn*, en betaalde het stuk, het er slecht uitzag, slechts met 59 fr. Na de schilderij opgemaakt te hebben, bleek hem, dat het een werk van RAPHAEL was, terwijl bij dezelfde bewerking tevens de letter M. R. dat is *Musée Royal*, en de woorden: *door den koning gegeven* te voorschijn kwamen. De heer COUSIN maakte van zijnen schat, de wijze hoe hij aan denzelven gekomen was en waar dezelve voormaals behoorde geen geheim, en eischte niet minder dan 100,000 fr. voor den afstand van het stuk. Het bestuur der civiele lijst van de zaak middelerwijl onderrigt, vorderde het meesterstuk terug, als behoorende tot eene dotatie welke de wet onvervreemdbaar verklaart. Het was bij onderzoek gebleken, dat het gedachte stuk van RAPHAEL met der daad in 1821 in handen van den hertog van MAILLÉ gekomen en hem tijdelijk ter leen gegeven was. De regtbank van eersten aanleg, voor wie de betwiste zaak werd gebragt, veroordeelde den heer COUSIN, aangezien op de verkooping der nalatenschap van den hertog DE MAILLÉ, eens anders eigendom, schoon onwetend, was verkocht, tot de teruggave van het stuk aan de civiele lijst; bij weigering, de erfgenamen der nalatenschap tot het betalen eene schadevergoeding van 500 fr., en in geval van verzuim der gave, tot de betaling aan den heer COUSIN der 59 fr. van zijnen aankoop en zijne overige kosten. Dit vonnis is nader in appel met bijvoeging dat de heer COUSIN tot de teruggave van het stuk gehouden was, bevestigd.

NEDERLANDEN. — In den loop der vorige week zijn te *Amsterdam* verscheidene fraaije schilderijen van Hollandsche meesters verkocht geworden, die meerendeels aanzienlijke prijzen golden. Van de schilderijen door den heer J. MEIJNDERS nagelaten, werd onder anderen een schoon stuk van J. RUISDAEL, voorstellende *een landschap met waterval* voor *f* 4000 verkocht, en een binnenhuis van J. STEEN voor *f* 1900. Op de verkooping van kunstvoorwerpen nagelaten door wijlen den heer Mr. T. A. VAN IDDEKINGE (25 en 26 ll.) zijn onder anderen verkocht *een woelend water* van RUISDAEL, voor *f* 700; *eene zee bij koelte* van L. BAKHUIZEN voor *f* 1200; *een boomrijk landschap met vee* van D. VAN BERGEN voor *f* 1524; *een klein apenach hondje* van P. POTTER voor *f* 705; drie gezichten in de onde kerk te *Amsterdam* van E. VAN METEREN, te zamen voor *f* 1481. Met genoegen merkte men bij deze verkoopingen op, dat onze goede meesters nog altijd door onze kunstliefhebbers gezocht blijven. De rariteiten, japansche lakwerken en porseleinen opgebragt. Vier verlakte kabinetten golden te zamen *f* 2,294, en een blaauw O. I. porselein servies *f* 1,070.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (3 *Mei*), waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅛, ¼; dito 5 pCt. 101⅝, ½; Kansb. *f* 25 1/16, 25; Amort-Synd. 4½ pCt. 95⅛; Handelm. 84⅝, ½; O. I. 5 pCt. 99⅛; Ardoin 85 ℔ 26½, ⅝; coup. Mei 13¾, ¼; Met. 102 13/16; Bras. 78.

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis dat door hem voortaan in het Verkoopings-Lokaal over de Militaire Ziekenzaal GEENE verkoopingen van *ROERENDE GOEDEREN* meer zullen gehouden worden, maar dat door hem in het vervolg daartoe zal gebezigd worden de geheel nieuw gebouwde, en daarvoor bijzonder ingerichte Verkoopzaal, achter zijne woning op de Veemarkt wijk D, no. 178, alwaar in de aanstaande week de eerste Verkooping zal plaats hebben.

Diegenen, welke Goederen ten Verkoop hebben, kunnen dezelve van stonde aan, in de opgemelde nieuwe Verkoopzaal plaatsen.

W. A. DE HAAN Fz.,
Ondernemer van Publieke Verkoopingen.

LEES HIER:

Alzoo, door een meer dan bijzonder toeval, uit een brief, tusschen den 7. en 9. dezer, is vermist geworden een BANK-BILJET, groot *f* 200 Gulden, zijnde N°. 643, aan de heerzijde geteekend W. BOOGAARTS, 200 wordt een ieder verzocht die hetzelve in Betaling of ter Verwisseling mogt hebben aangenomen, of deswege eenige aanwijzing weet te doen, daarvan kennis te geven aan de Uitgevers dezer Courant.

---

* BIERBROUWERS en AZIJNMAKERS in de steden *Delft*, *Dordrecht*, *'s Gravenhage*, *Leyden* en *Rotterdam*, verzoeken hunne geëerde Klanten wel zeker te willen zorgen, dat zij al het VAATWERK, hetwelk zich onder hen bevindt, en niet met het merk O. I. voorzien is, met de eerste gelegenheid aan de Fabrikanten terugzenden, daar deze, volgens Koninklijk besluit, na primo Juli, eerstkomende geen ongebrand Vaatwerk meer mogen vervaardigen.

---

* IEMAND nog een PLAATSVERVANGER voor de NATIONALE MILITIE benoodigd hebbende, voor *Zuid-Holland* of *Noord-Braband*, kan bij den ondergeteekende op eene civiele en solide voorwaarde bedienд worden, de Gelden in kas houden en zelven aan bovengemelden uitbetalen.

TIMMERMANS PIETERSE,
Zaakwaarnemer te Goes.

De Notaris VAN DER ELST, te *Werkendam*, zal aldaar, op Dingsdag den 8. Mei 1838, des middags om 3 ure, provisioneel en 14 dagen daarna, en dus op Dingsdag den 22. Mei 1838, op uur voorschreven, definitief Veilen en Verkoopen:

Eene HEEREN-HUIZINGE, met ERF en TUIN, staande en gelegen te *Werkendam*, met een BOOMGAARD, gelegen achter hetzelve HUIS, onder *de Werken*, groot ongeveer 17 Roeden; mitsgaders nog een HUISJE, ERF en TUIN, staande en gelegen te *Werkendam*, en voorts ongeveer 40 Bunders extra goed WEI-, BOUW- en GRIENDELAND, gelegen onder *Werkendam* en *de Werken*. Breeder bij gedrukte Biljetten in 28 Koopen omschreven, waarvan nadere informatien bij gemelden Notaris VAN DER ELST, te *Werkendam*, te bekomen zijn.

VERPACHTING

VAN RUIM **100** BUNDERS EXTRA GOED

[illegible]

Woensdag den 16. [illegible] namiddags 11 ure, zal, ten overstaan van den *te Dussen* residerende Notaris D. MIDDELKOOP, op het *Polderhuis* van den *Prikwaard*, gelegen onder *Hijkerk*, voor het saizoen van dezen jare, publiek in perceelen worden Verpacht:

De zeer schoone HOOI- en WEILANDEN, van de Hooge Polder, gelegen bij *Kerkhoek*.

Nadere Informatie te verkrijgen ten Hanove, residerende Heemmeester C. G. 'T HOOFT, te *Dordrecht*, alsmede bij den Opzigter J. VAN BREUGEL, op den *Prikwaard*, die dagen voor en op den morgen van de Verpachting aanwijzing zal doen.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.